

Recreatieve Fietsroute Feest van de Geest Noordelijke route: 28 km

Wij hebben geprobeerd zoveel mogelijk rustige wegen en fietspaden aan te houden. Dit lukte niet altijd, omdat de kerken vaak in een drukke omgeving liggen. Let daarom goed op bij het oversteken en fiets op drukke wegen achter elkaar.

Afkortingen: RA. = rechtsaf   RE = rechts
                  LA. = linksaf   LI = links
                  RD = rechtdoor   TSP = t. splitsing
                  KNP = knooppunt

Start: St. Caeciliakerk, Zocherstraat 90, Rotterdam

U bevindt zich in de Prins Alexanderpolder, die is ontstaan uit de drooglegging van 14 veenplassen tussen 1865 en 1874. Er werd 2660 ha drooggelegd om landbouwgrond te creëren. Al snel werd deze grond vooral gebruikt voor de tuinbouw. De polder is vernoemd naar Prins Alexander der Nederlanden (1851 – 1884). De polder werd met behulp van stoomgemalen drooggelegd. U komt een van die (sinds 1927 geëlektrificeerde) stoomgemalen tegen het einde van de route in Capelle a/d IJssel tegen. (7)

In 1866 zijn de Ringvaart en het Afvoerkanaal gegraven. De Noordplas is de enige veenplas die niet drooggelegd werd. Hij werd later omgedoopt tot Kralingseplas.

Veel van de namen van voor de drooglegging vindt u nog terug: Ommoord komt van Ommoorden, de Wollefoffenweg heet naar de Wollefoffenplas en de wijk Schollevaar in Capelle a/d IJssel is genoemd naar een vogeleiland in de Wollefoffenplas.

In 1961 is de gemeente Rotterdam begonnen met woningbouw op de voormalige tuinbouwgrond. Oorspronkelijk lag het laagste punt van Nederland in de Alexanderpolder. Door de bebouwing is dit niet meer het geval.

Vertrek met de rug naar de kerk aan de Jan Bijloostraat, RA straat uitrijden, Koningslaan oversteken, en LA het fietspad langs deze weg volgen. Bij de Prinsenlaan aangekomen de borden naar knooppunt 81 volgen. Van KNP 81 naar KNP 80. Van KNP 80 naar KNP 9. Echter: wanneer de weg naar KNP 9 LA gaat onder de metro, RD blijven rijden en het fietspad rechts van de metro blijven volgen (John Steinbeckpad). Voor horeca kunt u voorbij Sportsart Ommoord en voor Laden en Lossen Jumbo Lefebre RA en meteen om het gebouw aan uw linkerhand rijden.

Op de Hesseplaats vindt u verschillende horecagelegenheden.

Anders vervolgt u het fietspad over het parkeerterrein (Spittelerplaats) tot de Martin Luther

Kingweg, die hier oversteken en LA fietspad volgen. Einde weg RA op fietspad en de KNP volgen: 9. U komt nu bij de rivier de Rotte en houdt KNP 92 aan.

De oorspronkelijke naam van de rivier is vermoedelijk Rotta, afkomstig van "rot" dat modderig of troebel betekent, en "a" dat water betekent. In de Romeinse tijd heeft de Rotte in verbinding gestaan met de Oude Rijn. Het gedeelte tussen Moerkapelle en de Oude Rijn is later verdwenen. Een deel van de omgeving van de oude loop is gebruikt voor vervening, waaruit een moerassig plassengebied is ontstaan: de Wilde Veenen. Deze hebben gefungeerd als een soort van nieuwe "bron" van de Rotte. Deze plassen zijn in de 17de eeuw echter weer drooggemalen. Vanaf dat moment heeft de Rotte geen echte bron meer. In 1270 werd nabij de monding van de Rotte een 400 meter lange dam in de rivier gelegd, om het Maaswater buiten te houden. Het Rottewater kon via sluizen in de dam vrij uitstromen. De dam, die vrijwel onmiddellijk bebouwd werd, vormt de oorsprong van Rotterdam. Na verloop van tijd werd deze dam Hoogstraat genoemd.

Bij Café Oud Verlaat (1) gaat u RA richting KNP 92. Bij ANWB richtingaanwijzer 12331 op de kruising van de Vlietkade en de Nesselweg, gaat u LA en meteen de eerste weg RA. U volgt dan het fietspad aan de linkerkant van de weg. Dit fietspad blijft u volgen langs de Zevenhuizerplas: dit is een door zandwinning kunstmatig aangelegd meer ten oosten van de rivier de Rotte. Het doet dienst als recreatieplas en samen met de directe omgeving vormt het een recreatiegebied. Het maakt deel uit van het Recreatieschap Rottmeren. Het meer is in de jaren zeventig aangelegd en werd opgeleverd in 1978. Het zand dat er oorspronkelijk lag, is gebruikt bij bouwprojecten in de omgeving van deze plas, zoals voor het opspuiten van grond voor de bouw van de Rotterdamse wijk Zevenkamp.

Links ziet u **Nesselande** Dit is een Vinex-wijk in het Rotterdamse stadsdeel Prins Alexander. De wijk wordt omsloten door de wijk Zevenkamp en de gemeente Zuidplas.

In 1995 hebben de (toenmalige) gemeenten Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle grondgebied, waaronder de buurtschap Groeneweg, overdragen aan Rotterdam voor de ontwikkeling van een Vinex-locatie met de werknaam Achtkamp. De bouw van de wijk, met de definitieve naam Nesselande, is gestart in 2000. Enkele belangrijke voorzieningen voor de nieuwe wijk zijn:

- Een 800 meter lang strand met boulevard aan de vergrote Zevenhuizerplas.
- Een woon- en winkelcomplex (Newport Nesselande) met 3 woontorens van 65 meter hoog, de deelprojecten Miami, Barcelona en Kopenhagen. Het winkelcentrum Boulevard Nesselande is op 20 november 2009 geopend.

U blijft de (Wollefoppen-) weg volgen richting KNP 9, ook wanneer het fietspad ophoudt. Net voor het einde van deze weg gaat u rechtsaf de Bermweg op. Deze wordt later de Onderweg. Aan het einde van de Onderweg LA en op de TSP RA de Bostelweg nemen. Einde fietspad LA: Kerklaan volgen onder de snelweg door. U passeert de Oude Kerk van Nieuwerkerk a/d IJssel. Deze dorpskerk is al eeuwenlang het herkenningspunt van het dorp. Op de plek van de huidige kerk zal stellig een oudere kerk hebben gestaan, die gebouwd is als "dochter" van de parochiekerk in Ouderkerk a/d IJssel. In de onrustige tijden voor de 80-jarige oorlog bleef de kerk voor een beeldenstorm gespaard. In 1578 is voor het eerst sprake van een predikant in plaats van de pastoor en doet de gereformeerde religie definitief zijn intrede.

Bij rotonde RD onder station Nieuwerkerk a/d IJssel door.

Het gebied waar u nu doorheen fietst is de Zuidplaspolder. Door intensieve veenwinning heeft tot in de 19e eeuw een groot meer bestaan, de "Zuidplas". Hier waren risico's aan verbonden voor het omliggende gebied. Bovendien hechtte men grote waarde aan landbouwgrond in de 19e eeuw. Koning Willem I nam in 1816 het besluit voor het droogleggen van de plas. In de jaren daarna werd

een ruimtelijk inrichtingsplan opgesteld. Op basis van een lijn tussen de kerken van Moerkapelle en Moordrecht werd een raster ontworpen met daarin "blokken" van ongeveer 800 × 800 meter. De sloten eromheen worden "tochten" genoemd. In 1825 werd begonnen met de daadwerkelijke drooglegging van het gebied. Met behulp van dertig windmolens werd de polder leeg gemalen naar een ringvaart en in 1840 was de klus geklaard. Veertig jaar later namen stoomgemalen (voor het eerst gebruikt in de Zuidplaspolder) de taak van de molens over om de waterstand te regelen. Tegenwoordig staan er elektrische gemalen. Op enkele plaatsen na is het oorspronkelijke raster bewaard gebleven. In deze polder bevindt zich het laagste punt van Nederland. Rechts vindt u de

St Josephkerk, Kerklaan 20 Nieuwerkerk a/d IJssel.

Schuin tegenover de kerk ziet u aan uw linkerhand het oude station van Nieuwerkerk aan den IJssel, nu *Drank- en Spijslokaal Perron (2)* U vervolgt de Kerklaan en neemt de 3e weg RA, de 's Gravenweg, richting KNP 6 en daarna 7.

De 's Gravenweg is de weg die zo oud is als de weg naar Kralingen. Opgravingen bewijzen dat er al in de tweede eeuw na Christus bebouwing was langs de IJssel. De weg naar Kralingen verbindt wat nu Gouda en Rotterdam is. Langs die weg lag het dorp Capelle, waar veel zalmvissers en steenbakkers woonden. Na meerdere overstromingen trok de bevolking weer weg, om pas in de twaalfde eeuw weer terug te komen..*) U rijdt Nieuwerkerk uit via KNP 6.

Bij het oversteken van de rotonde ziet u RE de Scheve overweg. Tot 1953 kruisten hier de treinen. Het was de enige bewaakte overweg van de oudste weg naar Kralingen.

Op 'S-GRAVENWEG 6/8 ziet u een voormalige boerderij met sinds de 19e eeuw de naam "Nooit Ge-dacht". Hoeve uit circa 1675 met rechts een uitgebouwde opkamer, waaronder een kelder. In de opkamer zwaanshalskorbelen en oorspronkelijke deur. Gepleisterde voorgevel, vensters met luiken en rieten schilddak. De stal is in de 19e eeuw vernieuwd en van een pannendak voorzien. (Gedenksteen: "De eerste steen (is) gelegd door M. Molenaar MZ leeftijd ..jaaren juni (?) 18..")

Aangebouwd 19e-eeuws zomerhuis. Voorhuis gerestaureerd in 1996, waarbij aangetroffen 17e-eeuwse tegels zijn herplaatst. Gedeeltelijk in gebruik als Oudheidkamer. (3)

U passeert bij KNP 7, de Roode Leeuw.

Hier stond oorspronkelijk een herberg met dezelfde naam, uit 1735. In 2001 werd het pand door brand verwoest. In 2011 is deze kopie van de oude herberg gebouwd (4)

RE ziet u de *Klaas Klinkertkade*. Deze Kade is aangelegd door mensen die na de bedijking van de IJssel begonnen aan de ontginning van het achterland. De kade is dus zo'n 900 jaar oud en genoemd naar een man die daar lang geleden woonde.

Op nr 327 is Kinderboerderij 'Klaverweide', het gebouw is een Rijksmonument. Daar tegenover is de Heemtuin (gratis toegankelijk).

U vervolgt de 's Gravenweg richting KNP 78, tot u richting Centrum LA gaat bij een ANWB fietsrichtingwijzer met 12 bordjes en meteen na huisnummer 305. Meteen na het oversteken van de

Abraham van Rijckevorselweg RA, over een brug, met de bocht mee naar LI, RE, LI, voorbij de afvalbakken en voor het IJsselcollege RA de Merellaan in, daar vindt u de

St Paulusbekingkerk, Merellaan 352 Capelle a/d IJssel.

De Merellaan vervolgen tot aan de Rivierweg . Hier LA. Langs het Gemeentehuis en Winkelcentrum de Koperwiek (L) met Horeca.

De Rivierweg vervolgen tot de Meeuwensingel, hier RA. Deze wordt Rembrandtsingel en komt uit op de rotonde van de Slotlaan. Hier LA, de 1e RA = Naeldwijcklaan en meteen LA= Nieuwe Laan. Deze uitrijden en net voorbij de bocht ziet u aan uw linkerhand het *kleinste museum van Nederland: het Dief en Duifhuisje uit de 16e eeuw*. U gaat terug naar de Slotlaan, deze oversteken richting Slotplein, dan direct RA de Slotpoort in. Voor het 1e huizenblok afstappen en tussen de huizen door het binnenterrein oplopen. Hier ziet u in de bestrating van het binnenpleintje de contouren van een *Edelmanswoning en waterput uit de Middeleeuwen*. *Dit was een stenen huis in de tijd dat de meeste huizen nog van hout waren. De contouren zijn duidelijk geworden door opgravingen. Het huis werd in 1396 gebouwd door Philips II, heer van Polanen en Capelle. Het was de tijd van de Hoeken(meestal edelen) en Kabeljauwen(meestal burgers) Deze woning is in 1420 tijdens deze twisten vernield en later opnieuw gebouwd in het Slotpark. Ook daar werden de gebouwen een aantal keren vernield. Begin 17e eeuw werd een groot lustslot met twee slotgrachten, een koetshuis en het Dief- en Duifhuisje gebouwd in opdracht van de Antwerpse koopman Van der Veecken. Dit slot werd in 1797 afgebroken en in onderdelen verkocht. De eigenaren van het slot waren bestuurders van de Heerlijkheid Capelle en zij spraken recht. *)*

U loopt het voetpad verder op RI dijk en gaat dan LA richting witte ophaalbrug, die over de oude slotgracht is gelegd. Voor de brug kunt rechts om de slotvijver lopen. Bij de tweede brug RA het water over en u komt in de Raadhuisstraat. Hier RA. *De woningen op nr 7 en 9 zijn Rijks monumenten. Ze waren vroeger één woning en werden rond 1748 gebouwd als dienstwoning bij het slot. Later woonde hier de eigenaar van de steenplaats die ook wethouder en burgemeester was.* Op de dijk = Dorpsstraat, aangekomen ziet rechts het *Oude Raadhuis*. Hier LA en de Dorpsstraat vervolgen.

Ter hoogte van huis nr 69/71 het Vuykpark ingaan. Bij de aanlegsteiger de *langste bank van Nederland: 145 m!* Het pad langs de IJssel volgen. *Hier ziet u een kunstwerk dat herinnert aan de scheepswerf van A Vuyk & Zonen, die op deze plek gevestigd was.* U komt hier langs restaurant *Fuiks (5)*. Zo komt u weer terug op de Dorpsstraat en gaat RA. U komt nu in het beschermde Dorpsgezicht de *Oude Kern*. *De huizen rechts waren lang de kern van 'Het dorp' een van de woonkernen van Capelle. De huizen rechts (136 – 156) waren het winkelcentrum.* Hier vindt u aan uw linkerhand

De Dorpskerk , Kerklaan 2 Capelle aan den IJssel

Deze is gebouwd op de plaats waar tijdens de ontginningen in opdracht van de bisschop van Utrecht na 1100 een kapel stond, die Capelle zijn naam heeft gegeven. Rechts op nr 164, de Van Capellestichting, eind 19e eeuw gebouwd. Nu in gebruik als culturele ruimte.

De Dorpsstraat blijven volgen. Bij de panden 209, 176 en 178 zien we een levensboom. De levensboom is in de bouwkunde een gietijzeren ornament dat in het bovenlicht van een deur is aangebracht. In Nederland ziet men ze vaak bij oudere huizen en boerderijen.

De Dorpsstraat gaat over in de Groenedijk. In de bocht bij een richtingaanwijzer met veel fietsborden, en na de Gemeentewerf, LA = Couwenhoekseweg. Deze uitrijden, de Abraham van Rijckevorsseweg oversteken, evenals de 's Gravenweg en de Bermweg U vindt hier Pannenkoek- en Petitrestaurant Schollebos (6).

Nu is er een keuze mogelijk: òf u gaat rechtdoor = Hazenpad en houdt de fietsborden Prins Alexander aan. Daarna richting KNP 79 en vervolgens KNP 80 bij Metrostation Prinsenlaan. U steekt de Alexanderlaan over en neemt het fietspad RA. Voor het Comeniuscollege LA de Kromhoutstraat, einde straat de Berlagestraat oversteken, H. Speksnijderstraat volgen tot Jaap vd Hoekplaats. Hier RA, 1e LA Jan Bijlostraat en u komt weer bij de St Caeciliakerk.

Òf u gaat aan de overkant van de Bermweg LA het fietspad = Ooievaarspad op. Dit rijdt u uit tot het einde. Daar LA en meteen RA de Bermweg vervolgen. U steekt een aantal keren over. Voorbij de Lupinestraat volgt u de weg die wat naar RE buigt, dit is de Kralingseweg. Bij de volgende stoplichten de Schenkelsedreef oversteken en meteen LA de Haagwinde in, einde RA = Bermweg.. U vervolgt deze, waar u helemaal aan het eind RE op nr 13 *het gemaal J.A. Beijerinck vindt. Hier is het historisch museum van Capelle a/d IJssel gevestigd.* (6) Voorbij het gemaal gaat u RA de Alexanderlaan in tot KNP 80 (metrostation Prinsenlaan), LA oversteken, RA de route aan de andere kant van de Alexanderlaan vervolgen. Voor het Comeniuscollege LA Kromhoutstraat, einde straat Berlagestraat oversteken, H.Speksnijderstraat volgen tot Jaap v.d. Hoekplaats. Hier RA, 1e LA= Jan Bijlostraat en u komt weer uit bij de **St Caeciliakerk**.

*) **Bronnen:** Fietsroute Capelle a/d IJssel van de Historische Vereniging Capelle

Horeca en bezienswaardigheden

1. Café Oud Verlaat, Rottekade 37, Zevenhuizen
Open: dinsdag t/m zondag van 12.00 – 21.00 uur
2. Perron Drank en Spijslokaal Kerklaan 13 – 15 Nieuwerkerk aan den IJssel
Dagelijks open vanaf 12.00 uur.
3. Oudheidkamer Nieuwerkerk a/ IJssel, 's Gravenweg 6/8
Open: iedere eerste zaterdag van van maand: 14.00 – 17.00 uur
4. Restaurant De Roode Leeuw, 's Gravenweg 379, Capelle a/d IJssel.
Dagelijks open vanaf 11.00 uur
5. Restaurant Fuiks, Vuykpark 1, Capelle a/ IJssel
Dagelijks open vanaf 11.00 uur

6. Pannenkoek- en Petit Restaurant Schollebos, Bermweg 133 Capelle a/ IJssel
di t/m zo: 10.00 – 21.00

7. J.A. Beijerinckgemaal, Historisch Museum Bermweg 13 Capelle a/d IJssel.
Open: iedere zaterdag van 13.00 – 16.00 uur.

'Feest van de Geest' in de St. Caeciliakerk wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de Gemeente Rotterdam